

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miloše Zdražila a soudců JUDr. Víta Pejška a JUDr. Pavly Kučerové, Ph.D., ve věci žalobce **XXX**, **XXX**, zastoupeného JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 2, Karlovo nám. 559/28, proti žalovanému **XXX**, nar. **XXX**, bytem **XXX**, zastoupenému JUDr. Tomášem Udržalem, advokátem se sídlem Pardubice, tř. Míru 95, o **zaplacení 198.936 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 19.11.2015, č.j. 107C 14/2009-271, **t a k t o** :

I. Rozsudek okresního soudu se p o t v r z u j e .

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 24.827,60 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Tomáše Těmína, Ph.D., do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora označeným rozsudkem uložil žalovanému zaplatit žalobci úroky z prodlení z částky 242.652 Kč ve výši 9% p.a. od 27.6.2006 do 31.12.2006, ve výši 9,5% p.a. od 1.1.2007 do 30.6.2007, ve výši 9,75% p.a. od 1.7.2007 do 31.12.2007, ve výši 10,5% p.a. od 1.1.2008 do 17.4.2008 a z částky 142.652 Kč ve výši 10,5% p.a. od 18.4.2008 do 30.6.2008, ve výši 10,75% p.a. od 1.7.2008 do 31.12.2008,

ve výši 9,25% p.a. od 1.1.2009 do 30.6.2009, ve výši 8,5% p.a. od 1.7.2009 do 31.12.2009 a ve výši 8% p.a. od 1.1.2010 do 12.5.2010 (výrok I.). Žalovanému bylo dále uloženo zaplatit žalobci smluvní pokutu ve výši 198.936 Kč (výrok II.), nahradit státu náklady řízení ve výši 7.787 Kč (výrok III.) a nahradit žalobci náklady řízení ve výši 196.710 Kč k rukám jeho zástupce.

Okresní soud rozhodoval o žalobě, kterou se žalobce domáhal zaplacení doplatku ceny za dílo spočívajícího v dodání a instalaci bazénu Bajkal ve výši 142.652 Kč s příslušenstvím a se smluvní pokutou ve výši 198.936 Kč (0,1% smluvní pokuta denně z částky 242.652 Kč od 27.6.2006 do 17.4.2008 a z částky 142.652 Kč od 18.4.2008 do 19.1.2009). Cena díla byla účastníky dohodnuta ve výši 352.200,- Kč. Žalobce dílo řádně provedl, včas předal žalovanému a dne 16.6.2006 vystavil fakturu na doplacení ceny díla (po odečtení zálohy) ve výši 242.652 Kč se splatností do 26.6.2006. Žalovaný na tuto fakturu zaplatil dne 17.4.2008 částku 100.000 Kč.

Žalovaný ve svých podáních a přednesech před okresním soudem navrhoval zamítnutí žaloby z důvodu odstoupení od smlouvy pro vady díla a s ohledem na sjednaný splátkový kalendář tak, jak byly žalovaným vystaveny směnky. Žalobce však vystavení směnek popřel s tím, že taková dohoda byla, ale žalovaný směnky nevystavil. Bez směnek nemohl mít splátkový kalendář vliv na splatnost ceny díla, a proto žalobce vyzval žalovaného k zaplacení ceny díla fakturou se splatností dnem 26.6.2016. Žalovaný byl okresním soudem vyzván k označení důkazů k prokázání svých tvrzení o splatnosti části ceny díla dle vystavených směnek, k čemuž žalovaný předložil e-mailovou korespondenci ze dne 2.5. a 10.5 2006.

Zbývající část ceny díla ve výši 142.652 Kč zaplatil žalovaný až v průběhu řízení dne 13.5.2010 (řízení bylo částečně zastaveno). Předmětem řízení zůstaly úroky z prodlení z ceny díla, tj. úroky z prodlení z částky 242.652 Kč ve výši 9% p.a. od 27.6.2006 do 31.12.2006, ve výši 9,5% p.a. od 1.1.2007 do 30.6.2007, ve výši 9,75% p.a. od 1.7.2007 do 31.12.2007, ve výši 10,5% p.a. od 1.1.2008 do 17.4.2008 a z částky 142.652 Kč ve výši 10,5% p.a. od 18.4.2008 do 30.6.2008, ve výši 10,75% p.a. od 1.7.2008 do 31.12.2008, ve výši 9,25% p.a. od 1.1.2009 do 30.6.2009, ve výši 8,5% p.a. od 1.7.2009 do 31.12.2009 a ve výši 8% p.a. od 1.1.2010 do 12.5.2010, k jejichž vyčíslení nebyl žalobce okresním soudem vyzván, přestože se nejedná o úroky z prodlení do budoucího zaplacení (výše úroků z prodlení požadovaných žalobcem činí 69.645,38 Kč dle výpočtu odvolacího soudu provedeného za účelem doplacení soudního poplatku z úroku z prodlení, který se stal samostatným předmětem řízení vedle smluvní pokuty). Dále předmětem řízení zůstala smluvní pokuta ve výši 198.936 Kč.

Okresní soud na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že předmětem díla dle uzavřené smlouvy byla dodávka a montáž laminátového bazénu Bajkal za sjednanou cenu 352.200 Kč včetně DPH (bez dopravy) s termínem dodání díla a montáže 16.6.2006 a místem montáže XXX. Dílo bylo žalobcem provedeno a žalovanému předáno. Žalobce na cenu díla uhradil zálohu 110.000 Kč. K úhradě mu byla proto fakturována zbývající část ceny díla ve výši 242.652 Kč včetně dopravy a DPH, na kterou žalobce uhradil dne 17.4.2008 100.000 Kč a dne 13.5.2010 142.652 Kč. Smlouvou o dílo bylo dále prokázáno, že si účastníci sjednali smluvní pokutu pro případ prodlení ve výši 0,1 % dlužné částky za každý den prodlení: na straně žalovaného pro případ prodlení se zaplacením ceny díla, na straně žalobce pro případ prodlení s termínem díla. V rámci

smlouvy o dílo byla sjednána záruční doba. Korespondencí mezi účastníky sporu měl okresní soud prokázáno, že žalovaný u žalobce písemně reklamoval vznik trhliny v bazénu dopisem ze dne 30.6.2010. Následně žalovaný od smlouvy o dílo odstoupil dopisem ze dne 26.8.2010. Žalovaný však v řízení neprokázal, že na díle vznikla neodstranitelná vada, která by bránila tomu, aby věc mohla být řádně užívána jako věc bez vady, či se opakovaně vyskytla odstranitelná vada po opravě či větší počet vad, za níž by nesl žalobce odpovědnost a žalovanému tak náleželo právo na zrušení smlouvy o dílo ve smyslu § 648 odst. 2 obč. zák. (viz znalecký posudek a výslech znalce). Smluvní pokuty byly sjednány vyváženě a v souladu s dobrými mravy (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33Odo 438/2005). Při posuzování splatnosti ceny díla okresní soud vycházel z doby splatnosti uvedené ve faktuře, a to za použití § 559 a § 563 obč. zák., kdy je dlužník povinen splnit závazkovou povinnost k výzvě věřitele, jinak se dostává do prodlení. Žalovaný v řízení neprokázal, že došlo mezi účastníky k dohodě o splatnosti ceny díla formou čtyř směnek, kdy předložená e-mailová korespondence mezi účastníky byla soudem vyhodnocena jako jednání účastníků před konečným uzavřením smlouvy a nemohla tak přisvědčit tvrzením žalovaného o existenci směnek a jiné, než žalobcem tvrzené, splatnosti ceny díla. Okresní soud přisvědčil žalovanému jen v tom, že platba ve výši 142.652 Kč byla určena žalovaným jako dlužníkem na splnění jistiny dluhu, nikoliv příslušenství.

Proti rozsudku okresního soudu podal včas odvolání žalovaný. Namítal, že žalobce nemohl jednostranně svou fakturou změnit splatnost ceny díla sjednanou ve splátkovém kalendáři, podle kterého měla být cena díla zaplacená směnkami v částkách 150.000 Kč do 30.4.2007, 50.000 Kč do 30.9.2007 a 42.200 Kč do 30.12.2007. Podle splátkového kalendáře měl být zaplacen navíc směnečný obnos 24.792 Kč do 30.12.2007 za poskytnutí výhody plnění směnkami. Žalovaný setrval na svém tvrzení, že všechny směnky vystavil a předal v originále žalobci, v důsledku čehož není schopen tuto skutečnost prokázat. Proti procesnímu postupu okresního soudu žalovaný namítal, že nebyli vyslechnuti svědci René XXX a XXX, kteří se mohli vyjádřit k příčině vzniku trhliny bazénu, neboť byli přítomni jeho instalaci. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud zrušil rozsudek okresního soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření k odvolání zdůraznil, že se mezi účastníky nejednalo o splátkový kalendář, ale o dohodu o způsobu zaplacení ceny díla, a to směnkami, které měly představovat platební prostředek. Pokud byla v dohodě uvedena splatnost směnek, nebyla to dohoda o splátkách ceny díla. Žalovaný nikdy žádné směnky nevystavil a nepředložil jediný důkaz o jejich vystavení. K námitce opominutých důkazů žalobce uvedl, že výslech svědků by byl nadbytečný, neboť ze znaleckého posudku vyplývá vznik trhliny v důsledku nesprávného obsypání stěn bazénu žalovaným. I kdyby svědci vypověděli, jak obsypání prováděli, nemohlo by to zpochybnit závěry znalce. Žalovaný přitom nepředložil žádný svůj znalecký posudek ani nenavrhl revizi znaleckého posudku. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku okresního soudu.

Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 o.s.ř.), osobou k němu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.), je přípustné (§ 202 o.s.ř.), obsahuje náležitosti dle § 205 odst. 1 o.s.ř. a odvolací důvod dle § 205 odst. 2 písm. d/, e/ a g/ o.s.ř., rozsudek z podnětu odvolání a v jeho mezích přezkoumal, když přihlížel i k důvodům v něm výslovně neuplatněným (§ 212 a § 212a o.s.ř.).

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, která jsou podrobně popsána v odůvodnění napadeného rozhodnutí, včetně důkazních prostředků, o něž se opírají; odvolací soud proto na ně pro stručnost odkazuje. Skutkový závěr okresního soudu odpovídá dílčím skutkovým zjištěním a je řádně odůvodněn.

Okresní soud správně aplikoval ustanovení občanského zákoníku účinná do 31.12.2013 a věc správně posoudil po právní stránce.

Nad rámec odůvodnění rozsudku okresního soudu uvádí odvolací soud jen následující. Ze splátkového kalendáře ke smlouvě o dílo, k jehož předložení vyzval odvolací soud žalovaného, vyplývá, že nebyla sjednána mezi účastníky splatnost ceny díla ve splátkách, ale bylo sjednáno splnění ceny díla vystavením směnek (vlastních) ze strany žalovaného, přičemž bylo dohodnuto, jaká bude u každé směnky splatnost směnečné částky. Bylo tudíž sjednáno vystavení směnek jako platebního prostředku, nikoliv zajišťovacích směnek. Pokud žalovaný směnky nevystavil, ocitl se v prodlení se zaplacením ceny díla poté, kdy byl žalobcem vyzván fakturou k zaplacení. Důkazní břemeno o splnění ceny díla směnkami nese žalovaný. Této procesní povinnosti se nelze zbavit argumentací, že originál směnek předal žalovaný žalobci. Stejně tak, pokud je dluh splněn penězi, dochází k předání peněz (věc druhově určená) věřiteli, ale přesto dlužník je povinen nést důkazní břemeno o zaplacení (kvitance, výslech svědků apod.). Žalovanému nic nebránilo v tom, aby si nechal písemně potvrdit předání směnek, ani mu nic nebránilo v tom, aby si alespoň pořídil fotokopie směnek.

K odvolací výhradě týkající se opominutých důkazů odvolací soud uvádí, že zjištění postupu při obsypání bazénu by nezpochybnilo výsledky znaleckého zkoumání. Nicméně i kdyby byla zjištěna odlišná příčina vzniku trhliny, kterou znalec stanovil jen v rovině pravděpodobnostní, nemohlo by takové zjištění zpochybnit jednoznačný závěr znalce, že trhlina nebyla neodstranitelnou vadou, která by bránila tomu, aby věc mohla být řádně užívána jako věc bez vady. To znamená, že ani v případě zjištění odlišné příčiny vzniku trhliny by nebyl dotčen závěr okresního soudu, že žalovanému nevzniklo právo odstoupit od smlouvy (§ 648 obč. zák.). Stranou proto odvolací soud ponechává to, že úrok z prodlení a smluvní pokuta vznikly před odstoupením od smlouvy ze strany žalovaného a že odstoupením od smlouvy nárok na smluvní pokutu nezaniká.

K přiměřenosti smluvní pokuty okresní soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33Odo 438/2005. Odvolací soud jen dodává, že smluvní pokuta 0,1% denně nebyla svou výší v rozporu s dobrými mravy. Každá smluvní pokuta má být zkoumána z hlediska své funkce (preventivní, uhrazovací a sankční) tak, aby soud přihlédl k celkovým okolnostem úkonu, jeho pohnutkám a sledovanému účelu. Žalobce není podnikatelem poskytujícím úvěry nebo půjčky, kde se zpravidla riziko prodlení očekává, nýbrž dodává zboží včetně montáže oproti zaplacení ceny díla. Prodlení žalovaného vzniklo, protože si objednal u žalobce bazén, na který neměl finanční prostředky, a žalobce vyhověl jeho žádosti, že bazén bude dodán oproti pozdějšímu zaplacení ceny díla. Význam včasného splnění dluhu byl proto pro žalobce vysoký. S odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.7.2007, sp. zn. 32Odo 1299/2006, je třeba uvést, že na nepřiměřenost smluvní pokuty nelze usuzovat z její celkové výše, je-li důsledkem dlouhodobého prodlení a s tím spojeným navyšováním o jinak přiměřenou denní sazbu smluvní pokuty.

Odvolací soud ze všech shora uvedených důvodů potvrdil rozsudek okresního soudu jako věcně správný (§ 219 o.s.ř.), a to včetně výroku o náhradě nákladů řízení. Žalobce sice byl oprávněn nárokovat odměnu advokáta jak z výše smluvní pokuty, tak z úroku z prodlení z částek, které se nestaly předmětem řízení (popř. ohledně nichž bylo řízení zastaveno), ale pokud tak neučinil, nejsou tím práva žalovaného jako odvolatele dotčena.

Dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. má žalobce právo na náhradu nákladů odvolacího řízení proti žalovanému, a to právo na náhradu odměny advokáta za dva úkony právní služby po 9.380,- Kč (§ 7, § 8 odst. 1 advokátního tarifu), paušální náhradu hotových výdajů advokáta za dva úkony po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), 21% DPH z odměny a náhrad advokáta ve výši 4.065,60 Kč a cestovného ve výši 1.402 Kč (viz specifikace na č.l. 316 spisu), celkem 24.827,60 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání u Okresního soudu v Pardubicích ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu. O dovolání bude rozhodovat Nejvyšší soud ČR. Dovolání je přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

V Pardubicích dne 14. listopadu 2016

Mgr. Miloš Zdražil v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Fífková